

Pojam jezičke igre u Filozofskim istraživanjima Ludviga Vitgenštajna

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Filozofski fakultet

Filozofska istraživanja počinju citatom iz Avgustinovih Ispovesti koji nas podseća kako smo svi mi pravili prve korake u učenju jezika, kako smo progovorili, na koji način se ovladava tom složenom veštinom. Dete upoznaje svet kroz imenovanje i pokazivanje predmeta koji ga okružuju, ostenzivnom metodom i asocijativnom vezom reči i stvari. "Evo lopte", "ovo je kocka", neizostavno ide sa pokazivanjem određenog predmeta. Čak i apstraktnejne stvari, emotivna stanja (npr. "mama je ljuta" ili oduševljenje, zabrana itd.), pokazuju se neverbalno - gestovima, mimikom ili tonom kojim se detetu obraćamo. Tako ono počinje da prepoznaje koje predmete označavaju reči. Povezuje određenu predstavu ili sliku koju ima o datom predmetu, najčešće je to njegov izgled ili namena, upotreba tog predmeta, sa samim predmetom i kada čuje ili pokuša da kaže reč kojom želi da ga označi, u svesti deteta iskršava ta predstava i čini se da je neodvojiva od predmeta i njegovog značenja. Upravo ovu korelaciju Vitgenštajn želi da preispita. Ovaj kognitivni mehanizam zaista tako funkcioniše na tom prvom, primarnom nivou učenja ili obučavanja, kako kaže Vitgenštajn, kada se jezik tek usvaja kao sredstvo komunikacije i sporazumevanja. Ali jezik nije samo to. Sporazumevanje je samo jedna njegova dimenzija. Da bi to pokazao Vitgenštajn daje sledeći primer: zidar A se obraća svom pomoćniku B tako što uzvikuje reči „stub“, „greda“ i sl., a B treba da mu dodaje materijal tim redom kako A zahteva. Njihov jezik se sastoji samo od navedenih reči i iscrpljuje se u svojoj funkciji prostog sporazumevanja. Takav koncept označice Vitgenštajn kao vrlo simplifikovanu predstavu funkcionalisanja jezika. To će nazvati "primitivnim jezičkim oblicima", koje upotrebljava dete kada uči da govori, to može biti celokupan jezik jedne socijalne grupe, npr. jednog plemena. Treba naglasiti da je termin „primitivan“ upotrebljen u smislu jednostavnih, rudimentarnih oblika u odnosu na celokupnu lingvističku kompleksnost.

Ovde Vitgenštajn uvodi pojam jezičke igre koji zadobija centralno mesto u njegovoj analizi jezika. Primer upotrebe reči u navedenom primeru ličnosti A i B, primer je potpunog, celovitog i zatvorenog jezika. „Isto tako, možemo da zamislimo da je ceo proces upotrebe reči u (2) jedna od onih igara pomoću kojih deca uče svoj maternji jezik. Ove igre ću nazvati "jezičkim igram", a ponekad ću i o nekom primitivnom jeziku govoriti kao o jezičkoj igri.“ U nastavku teksta, imenovanje predmeta ali i ponavljanje izgovorenih reči nazvaće jezičkim igram, preciznije, jednom od igara. Ovaj proces analogan je upotrebi reči u bilo kojoj dečjoj igri, npr. razbrajalici. Sada već imamo čitav niz jezičkih aktivnosti koje su zapravo jezičke igre, a pri tom su samostalni, celoviti sistemi s određenim skupom reči. Funkcije reči su toliko raznovrsne i nesvodive na samo jedan model, iako se na prvi pogled čini da su jednoobrazne zato što imaju sličnu formu. Vitgenštajn ih poredi sa alatom koji u različitim poslovima ima jednu namenu, dok će u drugim imati sasvim drugačiju. Primena reči nije najjasnija jer izgledaju tako slične, kada su napisane ili izgovorene. Na isti način, navodi dalje, kao ručice u kabini lokomotive – pomoću njih se upravlja i sve se hvataju rukom, u tome je njihova sličnost, ali svaka dejstvuje na specifičan način i ima naročitu svrhu, pa je početna istovetnost zapravo samo prividna.

----- OSTAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com